

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke
den 30. juli 2017

Kirkedag: 7.s.e.Trin/A

Tekst: Sl 126; Rom 6,19-23; Luk 19,1-10

Salmer:

SK: 30 * 305 * 591 * 492 * 471,1 * 164,1+7

LL: 30 * 305 * 492 * 471,1 * 164,1+7

Der er en sygelig tendens, der langsomt breder sig mere og mere i os mennesker, i vores boliger, i vores fritidsliv, ja i mange aspekter af vores tilværelse. Tendensen er signalværdien. Det er frygteligt, så meget energi vi bruger på vores signalværdi. Boliger bliver indrettet og udsmykket, så de sender et signal og giver et indtryk af, ja måske ikke så meget af, hvem vi er, som af, hvem vi tror, de andre gerne vil tro, vi er. Vi klæder os efter signalværdien. Vores ferier og fritid er efter signalværdien, og hvad det siger om os. Det er da frygteligt. Og vi lider alle mere eller mindre af det. Og vi lægger mærke til udtryk og signaler hos de andre, og hvis ikke vi ligefrem kommenterer det, så har vi en mening om det, og det har betydning for vores opfattelse af de andre. Vi gør meget hurtigt vores liv til en udstilling, og når vi ser hinanden, så er det som at gå og se på en række udstillingsvinduer. Men lige som udstillingen i møbelforretningen er en udstilling og ikke et hjem, så bliver meget af det udstillede liv heller aldrig et liv. Det bliver aldrig andet end en udstilling.

Det betyder meget for os, hvad andre mennesker synes om os. Og den, der siger, at han er fuldstændig ligeglad med, hvad andre tænker eller tror, er enten topegoist, eller netop særlig stolt af at være kendt for ikke at tage sig af, hvad folk tænker. Altså stolt af, at andre synes sådan om en. Det er altså også at

tænke på, hvad andre synes. Vi kan ikke sådan slippe ud af dette.

Det er endnu værre, hvis vi hele tiden får sendt de forkerte signaler. Eller hvis vi er sådan et menneske, at det er lige meget, hvilke signaler vi sender, så ændrer det ikke på nogle ting. Mennesker har en mening om os, og det er lige meget, hvad vi gør, så er de meninger ikke til at ændre. Og det er jo særligt et problem, hvis det er negative meninger, hvis vi er ugleset, hvis ingen vil os. Det er meget få mennesker, der kan sige, at hvis ingen vil mig, så er det jo bare ærgerligt.

Jeg kender mennesker, der siger således. Men jeg kender også mennesker, der må tage ordene i sig, når isolationen og den negative opfattelse bliver så massiv og vedvarende, at det virkelig går op for én, at der er ingen, der gider mig. Det er ikke bare ærgerligt, det er frygteligt. Billedet, jeg har delt ud i dag, er et billede af et liv, som ingen ville. Det blev til affald, smidt bort. Og det er ikke særlig sjovt at være et liv, som andre har smidt bort som affald, fordi ingen kan bruge det til noget. Sådan et liv har ikke særlig stor signalværdi. Og det ved vi godt selv, og derfor tynger det også, om vort liv ikke har signalværdi, ingen gider os, vi er smidt væk.

Sådan et liv var Zakæus'. Hans liv var affald. Ingen kunne bruge det til noget. Signalværdien i Zakæus' liv var så negativ, at alle vendte sig imod ham. Og det frygteligste er ikke at være i modgang, det er langt frygteligere at være overset, ignoreret, affald. Zakæus, som var lille af vækst, har kunnet se, at folk er stimlet sammen for at se Jesus. Måske har de endda særligt sørget for, at børnene, som jo er små mennesker, har kunne komme lidt frem i rækkerne eller op på fars skuldre, så de bedre kunne se. Men Zakæus – han var jo også lille. Man kunne nemt se hen over ham. Men han blev overset.

Det har krævet en helt ufattelig stor ydmygelse af Zakæus at klatre op i træet. Der er ingen, der har sagt ”Ej, hvor smart, Zakæus”. Der i træet kan han overse dem alle sammen, og alligevel er han selv overset, eller latterliggjort. Det er kun børn og aber, der kravler i træer. Zakæus gjorde det jo så heller ikke for at blive set, men for at se. Men sjovt nok, så er der alligevel altid nogle, der ser den oversete. Affaldet bliver overset, men bliver jo alligevel set.

Jesu komme til byen har drevet Zakæus ud af han egne trygge rammer. I dag kan sådan trygge rammer for oversete mennesker være overdreven misbrug af mad, alkohol, stoffer eller, hvad ved jeg. Det kan jo være lige meget, jeg er alligevel affald, som ingen gider. Man kan nemt komme til at forskanse sig i de andres negative holdninger, og måske kravler man endda selv op i containeren som affald.

Og at kravle ud af dette og stille sig latterligt og ydmygende til skue i fuld offentlighed, det kræver rigtig meget overvindelse. Noget har drevet Zakæus ud af containeren, denne dag i Jeriko. På lige fod med alle andre fortællinger i evangelierne, hvor Jesus møder mennesker, er fortællingen om Zakæus også en fortælling til trøst og opmuntring. Det er fortællingen om, at der er én, der kan bruge affaldet til noget. Jesus er i den sammenhæng som en af posedamerne, der faktisk også kan være en mand, der går og roder i skraldespandene for at se, om ikke der skulle være noget af værdi. Jesus leder i folkets skraldespande, og når han finder noget affald, der ikke er affald, tager han det op.

Det er en fantastisk beretning om, at selv om alle andre rundt om os ikke gider os, så er der én, der gør: Gud. Jesus er jo billedet herpå. Jesus vil også affaldet.

Og så må jeg indrømme, at nu har jeg lidt svært ved at holde fokus. Og alligevel ikke. Men, jeg tror, vi er nød til her, lige at standse op lidt. For nu kunne vi have et budskab, der lyder, at det kan godt være, mit liv er affald, men det synes Gud ikke, og så er det lige meget, at alle andre synes noget forkert. Gud elsker dig! Jesus kommer også til dig! Og det er så sandelig også rigtigt. Ingen tvivl om det. Tro det! Vi må trøste os i det! Men – for der er et 'men'.

Det er de færreste liv, der kan se sig selv som affald, smidt i containeren af alle andre, og så alligevel finde lykken og glæden og råbe Halleluja, Gud elsker mig. Alligevel må vi holde fast i, at det er budskabet. Jesus siger i evangeliet, at han skal være gæst hos Zakæus. Måden, Jesus siger dette på, udtrykker en nødvendighed. Det er nødvendigt, at Jesus tager ind til Zakæus. Det ene perspektiv i dette er netop dette, at affaldet skal have grund til at råbe Halleluja, Gud har gjort store ting imod mig. Det er nødvendigt, at vi indser, at vi er elsket og elskelige, og at vi ser den, som elsker os. Derved flyttes fokus fra vores egen elendighed og hen på vores mulighed, givet os i at være elsket.

Det ryk, at flytte sig fra sin elendighed til sin mulighed, formår intet menneske at gøre ved egen kraft og for sin egen skyld. Her må en stærkere magt til. Den stærkere magt er Jesus.

Hvor stærk, kommer netop til udtryk i hans ord til Zakæus, at det er nødvendigt, at jeg i dag besøger dig. Det er nødvendigt, også for Jesus selv. Skal der ske ændring i Zakæus' liv, så må Jesus til, og for Jesus ligger det ham på sinde, at også Zakæus finder livet, tages ud af containeren og får lov at se, at Herren har gjort store ting imod ham.

Der er dem, der vil mene, at Zakæus, han lå som han selv havde redt. Qua hans job som skatteopkræver for romerne, så var hans valgte signalværdi som udgangspunkt negativ. Der er rigtig mange mennesker, for hvem signalværdien er negativ, selvvalgt eller presset, lokket eller hvad ved jeg af omstændighederne. Der er rigtig mange mennesker, for hvem livet er en udstilling. Der er rigtig mange mennesker, som får affald til at ligne en million, for vi er så gode til at forfalske signalværdien. Det hele er en udstilling, og ingen kommer længere ind i vore hjem end til udstillingen.

Men Jesus gør. Det er ham en nødvendighed at komme ind, om nødvendigt også i affaldsrummet. Han kan finde skatte, hvor vi andre kun finder skidt. Således finder han også en skat i os. Og skal vi ændre fokus fra elendighed til mulighed, så skal vi i Jesu nødvendighed se vore sande liv, elskede, genfødte og nylevende.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen